

кѣта за 1923 г. Въ съкратенъ видъ ни предава Отчета на Н. Попова и г. М. Москозъ въ „Учил. Прегледъ“ за 1924 г. кѣ. 10.

Поучително е да узнаемъ, какво е подбудило г. Москова да запознае българското общество съ поне най-малка частъ отъ благодѣянията, които руситѣ сж ни направили, когато сме се намирали въ робство. Той казва: „Днесъ, когато страда и изнемогва една частъ отъ прокуденото изъ отечеството си руско общество и е дошло да дири у насъ прехрапа и подслонъ да прекара тежнитѣ си дни, време е да си спомниме ние за онѣзи благодѣяния, които сж ни прѣвили руситѣ, когато сме се намѣрвали въ робство. Въ Русия тогава сж събирали помощи, съ които сж поддържали българи въ рускитѣ учебни заведения; помагали сж на читалища въ нѣкои български градове въ Турската империя; пращали сж книги за училищата ни, за черквитѣ ни. Особено презъ XIX вѣкъ (втората половина!) се усилятъ симпатитѣ и грижитѣ на руското общество къмъ насъ. Появили се вестници, списания, лица, които заговорили за нашето тежко положение подъ турцитѣ и подготвили общественото мнение къмъ жертви за подобрене на участъта ни. Съставили се комитети въ различнитѣ градове на Русия, които съ помощитѣ си гледали да облекчатъ положението ни“.

Презъ яномврий 1870 г. при Слав. благотв. комитетъ въ Москва е било открито дамско отдѣление, поставило си за специална цель—възпитанието на южно-славянски дѣвици. Неговата дѣйность още отъ самото начало е била посрещната съ съчувствие отъ разни страни. Министрътъ на нар. просв., гр. Д. А. Толстой, и директорътъ на Азйатския Деп., П. Н. Стремоуховъ, въ своитѣ приветствия по поводъ на откриването новото отдѣление при Комитета изразили надежда, че то ще има най-благоотвѣрно влияние върху развитието на толкова важното дѣло, каквото е подготовката на народни учителки за едновѣрнитѣ на Русия славянски земи, както и готовность да съдействувать отъ своя страна на дамското отдѣление съ всички възможни срѣдства, за да постигне поставената цель. Сжщо така редица културни и благотворителни организации въ Москва обещали своето съдействие на Отдѣлението. Комитетътъ, насърденъ отъ тия съчувствия, решилъ да открие сжщата 1870 г. при женския Алексеевския мѣнастиръ възпитателно заведение за дѣвици отъ южно-славянски произходъ. За тази цель то се обърнало съ запитване къмъ разни лица и учреждения както южно-славянски, тъй и руски, да си дадатъ мнението за програмата на това проектирано учебно заведение. (вж. „Воспитательное заведение для южно-сла-